

A menza!

(3. oldal)

Szakbarbárság...

(4. oldal)

Sporthírek

(5. oldal)

Min nevetnek máshol?

(6. oldal)

SZEGEDI

XIII. évfolyam 2. szám
1975. február 24.

Egyetem

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

Fokozott felelősséggel

Az Orvostudományi Egyetem kommunistái február 6-án, az Apáthy Kollégium nagytermében tartották pártértekezletüket. A tanácskozáson megjelent és az elnökségben foglalt helyet dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter, dr. Vidovszky Kálmán, az MSZMP KB alosztályvezetője, dr. Lukács Jenő, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője, Török József, a Szegedi városi pártbizottság első titkára és dr. Koncz János, a megyei pártbizottság osztályvezetője.

A pártbizottság beszámolója — amit dr. Cserháti István titkár ismertetett — részletesen elemezte az elmúlt négy évben az egyetemen végzett pártmunkát, illetve a további tennivalókat. Szólt a beszámoló arról, hogy a pártmunkát elsősorban a X. Kongresszus és a felsőbb párt-szervek határozatai szabták meg, bázisát pedig az alapszervezetek jelentették. Az egyetemi oktató-nevelő munkával kapcsolatban — többek között — megállapította, hogy az oktatás korszerűsíté-

se, hatékonyságának fokozására tett erőfeszítések következtében a hallgatók képzése az utóbbi években jobban összehangba került a gyakorlat által támasztott követelményekkel. Ez annál is inkább öröndetes, mert az eredmények annak ellenére születtek, hogy az oktatói munka anyagi-tárgyi feltételei nem javultak számottevően. Bizonyos vonatkozásban javultak viszont az oktató-nevelő munka személyi feltételei; de további fontos feladat ezzel kapcsolatban az, hogy az egyetem párt-állami- és KISZ-vezetése az eddigieknél átgondoltabban és összehangoltabban ervényesítse a kiváló oktatók erkölcsi és anyagi megbecsülését, s jó értelemben vett népszerűsítését. Amilyen fontos azonban az elismerés, a dicséret, olyan fontos a kötelességüket nem teljesítők, a hanyag, az oktatási-nevelési céloknak nem megfelelő tevékenységet folytatók szigorú felelősségre vonása is. Fokozott felelősségre van szükség e téren; az oktatási reform valóra váltásában a párt-szervezetnek és minden tagjának fontos szerepe lesz a jövőben is. Az oktatással kapcsolatos alapvető szemléletváltozásnak érvényre kell jutnia az egyetemen. Következésképpen érvényre kell jutni azt az elvet, hogy minden feladatot az oktatásnak kell alárendelni — ez ma az egyik legfontosabb politikai kérdés az egyetemen.

Dr. Cserháti István ismertette a pártbizottság beszámolóját.

hogy az magas szintű, országosan elismert. A személyi feltételek a klinikákon az orvosokat tekintve jók, a nővérhiány a korábbi évekhez képest csökkent, nőtt a szakképzett ápolónők aránya: változatlanul komoly gondokat okoz viszont a beteghordók közötti fluktuáció. A tárgyi feltételeket illetően köztudott, hogy a klinikák épületei elavultak, a zsúfoltság igen nagy, a növekvő igények miatt állandósult a helyszűke, s a bővítésekkel ezt radikálisan nem tudják megoldani. A klinikák megnövekedett feladatai és az új feladatok vállalása nem volt arányban a tárgyi feltételek alakulásával az elmúlt években, s ez sajnos sok feszültséget, konfliktust eredményezett — ezen a helyzeten mindenképpen változtatni kell. A gyógyítás és diagnosztikus célokat szolgáló műszerezettség az utóbbi években javult, de változatlanul fel-tűnő különbségek vannak e tekintetben az egyes klinikák között, s ez feszültségek forrása. — Az etikai helyzet az egyetemen

általában jónak mondható; de ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, érvényre kell juttatni azt az alapvető követelményt, hogy az emberek megítélésénél csakis azonos feltételek biztosítása esetén szabad azonos mércét szabni. A tudományos munkáról szólva kiemelte a beszámoló, hogy az egyetemi Tudományos Bizottság működése 1973 ősze óta hatékonyabbá vált, a párt befolyása jobban érvényesül. Komoly előrelépésnek tekinthető a tudományos munka intézetenkénti felmérése, kritikai értékelése. Az összehangoltabb munkával az utóbbi időben a műszerbeszerzés és kihasználás tevékenységében továbbra sem megoldott azonban a műszerek karbantartása. A párt-szervezetnek az a törekvése, hogy „A Tudományos Bizottságot olyan fórummá alakítsuk, amely egyetemi szinten állami vonalon jelentős tényező a KB tudománypolitikai irányelveinek megvalósítása terén” — sikerrel járt. A tudományos munka személyi feltételei is javultak, s öröndetes, hogy a minősített oktatók között a párttagok aránya az utóbbi időben jelentősen megnőtt.

Az ifjúsági szervezetnek az egyetemen végzett munkáját értékelve leszögezték, hogy az eszmei-politikai nevelőmunkát valamennyi KISZ-es tevékenység alapjának tekintik. Ebben a munkában a KISZ mellett a Marxizmus—Leninizmus Intézet és a Hallgatói párt-szervezet is jelentős feladatokat vállal, a

párttag oktatók ilyen irányú tevékenysége viszont nem kielégítő. Fokozni kell ezt a tevékenységet, annál is inkább, mert a hallgatók egy részében a vallásos világnézet befolyása jelenleg is él. A politikai munkát e téren hatékonyabbá kell tenni. Továbbra is fontos feladat a fizikai dolgozók gyermekeinek segítése. S az, hogy a jövőben a tanulmányi csoportokat KISZ-es közösségekké kell formálni, ahol aktív politikai munka folyik. A KISZ-munka pártirányítása és segítése több szinten, jó együttműködéssel eredményesen folyik, javítandó viszont a párttagok részvétele a kisebb közösségek politikai arculatának formálásában.

A nőpolitikai határozat egyetemi végrehajtását elemezve a pártbizottság beszámolója szólt arról, hogy kiegyenlítettebbé vált az azonos munkakörökben dolgozó nők és férfiak bérezésének aránya, de: a diplomás nők fizetési átlaga a férfiakéhoz viszonyítva több mint 200 forinttal alacsonyabb — ennek oka a statisztika szerint, az, hogy a magasabb vezetői beosztású munkakörökben kevés nő dolgozik. A minősített diplomás nők száma a beszámolósi időszakban 3-ról 5-re emelkedett, s körülbelül tíz orvosnő készül féléven, kétéven belül tudományos fokozat megszerzésére. Nőtt valamelyest a nők arányszáma a vezető testületekben. Számos szociális intézkedéssel igyekeztek segíteni — a párt-szervezet és a szakszervezet együttműködve — az egyetemen dolgozó nők helyzetén, de e téren is van még számos tennivaló.

A beszámolót követő vitában a felszólalók többsége az egyetemi oktató-nevelőmunka problémáiról, az orvosképzés, a tudományos kutatómunka, illetve a gyógyítás, a betegellátás eredményeiről és gondjairól szólt. Az egyetem hármass feladatáról; az oktatásról, a gyógyításról és a tudományos munkáról, illetve ezen teendők arányairól beszélt többek között dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter is, hangsúlyozva, hogy mindebben milyen jelentős szerepe van az egyetem vezetőinek, kommunisztáinak. Elismeréssel szólt orvos-egyetemünknek az oktatási reform megvalósításáért tett erőfeszítéséről. Kiemelte a miniszter — és más felszólalók is —, hogy az egyetem kommunisztáinak feladata a hármass követelményrendszerben az oktatómunkát megfelelő színvonalra, rangra emelni. A beszámolóhoz hozzászóló küldöttek az ifjúsági szervezet, a kollégiumok tevékenységéről, az egyetemen dolgozó nők és fiatalok helyzetéről, a káderutánpótlás problémáiról beszéltek.

Miután a SZOTE 338 párttagját képviselő küldöttek elfogadták a pártbizottság beszámolóját, sor került a városi pártértekezlet küldötteinek és az egyetemi pártbizottság tagjainak megválasztására. A 37 tagú új egyetemi pártbizottság ezt követően megtartotta első ülését, amelyen megválasztották a 9 tagú végrehajtó bizottságot. Az orvosegyetemi pártbizottság titkárává dr. László Ferenc docenst választották. A vb tagjai: dr. Balogh Eleonóra, dr. Bártfai György, dr. Cserháti István, dr. Mónus Zoltán, Pataki Mária, dr. Sütő Mihály, Tokaji Lajos és dr. Tóth László. A fejeletmi bizottság elnöke: dr. Min-ker Emil lett.

Pályázati felhívás

A Magyar Újságírók Országos Szövetségének Elnöksége és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága pályázatot hirdet az újságírói munkára alkalmas fiatalok felkutatására.

A pályázaton részt vehet minden tizennyolc és harminc év közötti fiatal, aki vonzalmat érez az újságírói pálya iránt, de még nem publikált rendszeresen és az előző pályázatokon nem ért el helyezést.

A pályaművek — hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából — a szocialista építőmunka kérdéseivel foglalkozhatnak.

Pályázni az újságírás valamely műfajához tartozó (tudósítás, riport, interjú, cikk stb.), eddig még nem publikált írásokkal le-

het. A résztvevők három, vagy ennél több pályamunkát küldhetnek be, gépirásos példányban. A pályázathoz részletes életrajzot is mellékelni kell. A pályázatokat vezető újságírók bírálják el.

A pályázat díjai:

I. díj	1	3 000.— Ft
II. díj	2	1 500.— Ft
III. díj	3	1 000.— Ft

A KISZ KB különdíja: 2 000.— Ft.

Beküldési határidő: 1975. március 31.

Cím: MUOSZ Oktatási Központ 1368 Budapest, Népköztársaság útja 101.

Eredményhirdetés: 1975. május 7-én a Magyar Sajtó Házában.

Magyar Újságírók KISZ KB Országos Szövetsége

KISZ-vezetőképzők

A József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottsága február 5-én és 6-án tartotta téli vezetőképzőjét az intézmény klubjában. A vezetőképzőn a résztvevők megismerhették az 1974—75-ös mozgalmi év második felének feladatait.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-vezetői február 3-án és 4-én az Apáthy István kollégium tanulójában értékelték az elmúlt félév mozgalmi munkáját, valamint megtárgyalták az elkövetkező időszak feladatait.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-végrehajtóbizottsága február 6-án a főigazgatóság kis tanácstermében tartotta vezetőképző értekezletét.

Felső képzőkön: Süli Máriát, a BTK KISZ-titkárát hallgatják társai. Alsó képzőkön: a SZOTE KISZ-vezetőinek egy része látható, amint az előadást hallgatják. (Fotó: G. Bárdos)

Diákköri konferenciák

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Főigazgatósága, Tudományos Diákköri Tanácsa és a KISZ VB február 5-én hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére tudományos diákköri konferenciát és művészeti alkotóköri bemutatót rendezett. Hegedűs András főigazgató ünnepélyes megnyitójával kezdődött az egésznapos program, melynek keretében délelőtt a hallgatók hét szekcióban olvasták fel tudományos dolgozataikat, délután pedig a művészeti alkotókörök bemutatójára került sor.

A konferencián hét szekcióban 61 dolgozat hangzott el, ezek közül 36-ot javasoltak az országos konferenciára, hozzájuk hat tavaly született dolgozat csatlakozik. Így a főiskola 42 dolgozattal vesz részt az áprilisban megrendezésre kerülő országos konferencián.

Külön színfoltja volt a tudományos ülésszaknak, hogy a testvér főiskolák hallgatói, a potsdami, a nyitrai és a krakkói főiskolások is részt vettek a konferencián. Mind a három főiskola két hallgatót delegált, akik értékes, színvonalas pályamunkákkal szerepeltek.

Dr. Kóbor Jenő, a Tudományos Diákköri Tanács elnöke elmondta, hogy ha az eddig megrendezett helyi TDK konferenciákat összehasonlítjuk a mostanival (ami elég nehéz és összetett feladat), megállapíthatjuk, hogy emelkedett a színvonal, ezt bizonyítja az érdeklődés megnövekedése. Jól bevált az oktatásmentes munkanapokon megrendezett TDK.

A délutáni program képzőművészeti és fotókiállításal kezdődött, amelyet a Teleki Blanka Kollégium olvasójában nyitott meg Lelkes István főiskolai adjunktus. A tárlaton szereplő hallgatók munkáiból a gödöllői Agrártudományi Egyetemre mintegy 10—15 pályamunka jut tovább. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott az Ének-Zenei Tanszék művészeti diákköre, akik Pergolesi: Az úrhatárnál szolgáló című művét adták el. Az irodalmi diákkör évfordulóira emlékezve Jókai, Szabó Lőrinc, Vörösmarty és József Attila egy-egy alkotását idézte, Bellai Klára, Loncsák Judit, Magyar Erzsébet és Pethő Eszter főiskolai hallgatók tolmácsolásában. (Az Irodalmi Színpad tervezett produkciója Mácza János: A fekete kandúr című művének bemutatása sajnálatos módon elmaradt.)

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Tudományos Diákköri Tanácsa február 6—8. között rendezte meg konferenciáját. A Szemészeti Klinika előadótermében 70 dolgozat felolvasására került sor a három nap alatt. Öröndetes, hogy a Marxizmus—Leninizmus Intézet diákkörűinek mind a 13 dolgozatát továbbjutásra javasolta a zsűri. A pécsi konferencián 20 dolgozattal — 15 orvos, és 5 gyógyszerész — képviselteti majd magát a Szegedi Orvostudományi Egyetem. A Szemészeti Klinika előadótermében külföldi vendégladók is — számszerint tizennyegven — katedrára léptek. Sok érdekes magas szintű előadás hangzott el.

(Folytatás a 2. oldalon)

Kommunisták tanácskozása

A József Attila Tudományegyetem 387 kommunisztájának több mint száz küldötte tanácskozott február 7-én az aulában. Az egyetemi párttervezet elnökségében ott volt többek között **Tóth István**, az MSZMP KB alosztályvezetője, **dr. Ozvald Imre**, a városi pártbizottság titkára és **dr. Koncz János**, a megyei pártbizottság osztályvezetője. Az elnöklő **dr. Márta Ferencnek**, az MSZMP KB tagjának bevezető szavai után az egyetem KISZ-esei és a Ságvári Gyakorló Iskola úttörői köszöntötték a küldötteket.

A pártbizottság beszámolóját az elmúlt négy évben végzett munkáról, illetve a jövő feladatairól **dr. Krajkó András** titkár ismertette. A beszámoló bevezetőjében szót arról, hogy a felsőoktatási intézményeknek az elmúlt négy évben egyszerre kellett szembenézni a tudomány, az oktatás, a nevelés és az egyetemi élet szinte minden kérdésével. Az alapvető párthatározatok nyomán új programok, szabályzatok készültek. A tudomány-, oktatás- és ifjúsáspolitikai állásfoglalások végrehajtásában a JATE-n vitathatatlan eredményeket érték el. — Az elmúlt négy esztendő változást hozott az egyetem fejlesztésében is, több beruházás kivitelezése megkezdődött, illetve befejeződött, ezek a legakutabb gondokon segítettek is, de a szükséges fejlesztést még nem biztosítják. Legtöbb gondot ma is a helyiségek hiánya okozza. — Az egyetem lehetőségei nem fejlődtek megfelelően a káderutánpótlás szempontjából sem: a fiatalok pályakezdése megnehezült. A követelmények emelkedtek, a szociális gondok pedig sűrűsödnek; az eddigieknél jobban oda kell figyelni megoldásukra!

A beszámoló megállapította, hogy a demokratizmus az egyetemen jelenlévő hatóerővé vált. Hangsúlyozta: a demokratizmus jogok és kötelezettségek egysége; nemcsak döntések előkészítésében való részvétel, hanem tett, cselekvés, részvétel a végrehajtásban, a munkában. — Az állami és a pártbizottságok között mind egyetemi, mind kari szinten jó elvi és gyakorlati kapcsolatok alakultak ki. Sajnos, ugyanez nem mondható el ilyen egyértelműen a pártbizottságok és szervezetek irányító, ellenőrző tevékenységét.

Folyamatosan és megkülönböztetett gondallal foglalkoztak a tudományegyetemen a beszámolási időszakban az oktató-nevelő munka továbbfejlesztésével, hatékonyságának emelésével. A korszerű képzés céljait és tartalmát meghatározó új programok, tantervek készültek. Mind a BTK-n, mind a TTK-n a figyelem középpontjába a tanárképzés került. Alapelveként vált, hogy az oktatás csak a nevelő munkával együtt hatékony. A nevelési tevékenységet elemezve leszögezték, hogy minden azon fordul meg, hogy az oktatókban mennyire él az igénye, belső kényszere annak, hogy a szakismeret átadása közben az egyéniség és a világnézet formálói is legyenek. A jövőben erre az eddigieknél jobban kell törekedni, s ebben nagyobb felelősség hárul a tanszékvezetőkre is.

Tervezhető, a gyakorlat igényeihez közelebb került a tudományos munka, kialakultak fő

irányai, növekedett anyagi bázisa. Gyarapodott a tudományos fokozattal rendelkező oktatók, kutatók száma, kiszélesedtek, tartalmasabbakká váltak nemzetközi kapcsolataink, megélnélt és színvonalasabb lett a tudományos diákkörök tevékenysége — állapította meg a pártbizottság beszámolója. Erősödött az egyetem ilyen irányú kisugárzása környezetére. A következő években a hatékonyság növelésére kell törekedni, tovább kell javítani a tudományos munka tervezését, koordinálását. Jobb kapcsolatokat kell kialakítani a hazai tudományos műhelyekkel.

Az agitációs és propaganda munka helyzetét elemezve a beszámoló megállapította, hogy az elmúlt négy évben sikerrel valósult meg az a cél, hogy a taggyűlések rendszeresen foglalkoznak ideológiai témákkal. Javult a pártcsoportok ideológiai tevékenysége is. Egyre fontosabb szerepet tölt be az előadásos propagandamunka a KISZ és a kollégiumok életében, de e téren negatív vonásként megemlítendő, hogy a párttagok spontán részvétele az ifjúsági rendezvényeken nem kielégítő, s ez gyengíti az egyéni agitáció lehetőségét. — A párt- és tömegszervezeti oktatás az egyetemen koordináltan és szervezeten valósul meg, formái azonban tovább bővíthetők.

Kitért a beszámoló lapunk munkájának értékelésére is, s a következőket állapította meg: „A Szegedi Egyetem egyértelmű politikai irányultságát megtartva a beszámolási időszakban összességében egyenletes, megbízhatóan jó minőségű lapja volt a három felsőoktatási intézménynek. Törekedett arra, hogy eleven, színes, informatív és elemző, megalapozott és konstruktív kritikát átként adjon az intézmények életéről. Az utóbbi időben egyre ifjúságcentrikusabbá váló újság azonban az ideológiai-politikai kérdésekkel való jobb és hatékonyabb foglalkozás terén nem tudott a kívánatos mértékben előre lépni, és ebben saját felelősségünk is hangsúlyozni kell. Ahhoz, hogy a Szegedi Egyetem komoly segítségét jelenthessen az egyetemi párt- és KISZ-szervezetek agitációs-propaganda, ideológiai-politikai munkájának hatékonyabbá, színvonalasabbá tételéhez, több effektív támogatást kell nyújtani a szerkesztőségnek, az illetékes testületek belső kezdeményezéseivel, cikk írással, illetve cikkeket íratásával”. Arról is szólt a beszámoló, hogy az egyetemen a káderpolitikai célkitűzések lényegében érvényesülnek, de még nem mindenhol megfelelő a kádermunka hatékonysága. A pártbizottságok több segítséget kell nyújtani a követelményrendszer egységes értelmezéséhez, a követelmények további finomításához és főleg azok következetes érvényesítéséhez.

A továbbiakban a beszámoló a pártélet főbb kérdéseit elemezte. Megállapította, hogy a pártbizottságok lépést tartottak az általános fejlődéssel: a hatékonyabb munkára alkalmasabb, a növekvő feladatokhoz felkészült kollektíváká váltak. — A PB és a végrehajtó bizottság munkastílusáról elmondták, hogy fejlődött; színesebbé vált a pártmunka eszköztára, módszerei hatékonyabbak lettek. A pártbizottság és a vb kapcsolata a felsőbb szervekkel szorosabbá, egyre tar-

talmasabbá vált. — Az elmúlt időben növekedett az alapszervezetek önállósága, irányító, ellenőrző szerepe, az intézmény, illetve a karok életében. Erősödött az alapszervezetek eszmei és politikai cselekvési egysége. Javult a pártfegyelm, erősödött a kommunista felelőssége. Fokozódott a párttagság részvétele a pártfeladatok, megbízások teljesítésében. De a jövőben erősíteni kell a pártrendszer bírálatát, a szemlékre szót is; a kollektív ellenőrzést és az egyéni felelősséget. Fokozni kell a kommunista személyes példamutatását.

A tömegszervezeti munkát taglalva a beszámoló kitért arra, hogy az utóbbi négy évben a KISZ-élet legfőbb új jellemzője az egyetemen kívüli közeleti tevékenység nagymértékű kiszélesedése. Némileg javult a szervezeti élet, jórészt a követelményrendszer hatására, de a tanulmányi és az eszmei-politikai nevelés síkján az előrehaladás nem megfelelő. Sajnos, tért hódított a hallgatók egy részének szemléletében az individualizmus, a könnyen-élés eszményítése, „a tanulás magánügy” elve, több lett a magatartásbeli lezserység. Ezek ellen következetesen fel kell lépni. Az egyetemi KISZ-szervezetnek nagyon fontos feladata a jövőben arra törekedni, hogy az egyéni feladatvállalás rendszerből adódó újszerű lehetőségeket optimálisan kihasználják. Többet kell tenni e téren a tanároknak is. Oktatóink egy részében nem él állandó igényként a hallgatókkal való (tanórán kívüli) rendszeres foglalkozás, s ezen változtatni kell. — Megállapította a beszámoló, hogy hatékonyabbak lettek az egyetemi pártbizottságok és szakszervezeti szervek együttműködésének közvetlen és közvetett formái. További fontos feladat azonban a pártbizottságok, hogy fokozottabban segítse a dolgozók alapvető élet- és munkakörülményeinek javítását szolgáló szakszervezeti munkát.

Az igen alapos, részletes, kritikus és önkritikus beszámolót (aminek itt most csak a leglényegesebb részleteit idéztük) tizenhárom hozzászólás követte. Legtöbbször az egyetemi oktató-nevelő munkáról, a tudományos tevékenységről — s az ezekkel összefüggő problémákról szóltak. Kiemelték a tanárképzés fontosságát; az ifjúság nevelésének hatékonyabbá tételének szorgalmazását; a KISZ-munkának a párttagok által való jobb segítségének szükségességét; a fiatal oktatók anyagi- és lakásgondjai megoldásának sürgető tennivalóit; valamint azt, hogy az egyetemi oktatásban a tudományos kutatómunkának éltető vonásnak kell lennie.

A beszámoló és a kongresszusi irányelvekkel, a szervezeti szabályzatokkal kapcsolatos állásfoglalás elfogadása után a párttervezet megválasztotta a 37 tagú pártbizottságot és a városi párttervezetletről a hét küldöttet. Az új pártbizottság ezt követően megtartotta első ülését és megválasztotta a 9 tagú végrehajtó bizottságot. A pártbizottság titkárává ismét **dr. Krajkó András** docent választották, a vb tagjai: **dr. Bartók Mihály**, **dr. Égető Emese**, **dr. Gécseg Ferenc**, **dr. Nagy Pálné**, **dr. Székely Sándor**, **dr. Újvári József**, **dr. Végh Gyula** és **dr. Vörös László**. A fegyelmi bizottság elnöke **dr. Ördög Piroksa**.

HEGEDŰS ANDRÁS

Arany, Petőfi, Gárdonyi, Móra művészetének ihletett szavú, örökökön izzó értője és értetője volt; túlzás nélkül szólva: próféta-hevületű tolmácsolója az írott szó varázsos szépségének. Irodalomtörténészként, tanulmányok, életregények szerzőjeként — egyaránt a kivételes képességek közül való...

Szorgos tollal szinte halála percéig a magyar irodalom nagyjairól vallott. Gondolatgazdag, pontos vallomások sorjázta a papíron, s nem hiányzott belőlük — a tudós elmélyültségen felül — a szeretet szava sem. Intellektuálisan minduntalan átsütött a személyes érzelmek nemes hevülete.

S ez nála, az erdős, dombos, népdalokat is termő egykori „gömörországi” félárva bányászfiú mindig természetes életem maradt. Bármilyen fontos állami posztokra is állították — ő mindig megmaradt a beretkei parasztasszony-édesanya igaz érzésekkel s nemes indulatokkal feltöltöztetett fiának — vidám, hasznosan tevékenykedő, póztalan, egyszerű embernek, akinek számára mára természetes életérzés volt az egyszerű, kétkezi emberekhez való tartozás, akinek számára magától értetődő magatartás maradt a másokért való fáradozás, a segítőkészség, a humanum.

Valósággal, a szó igaz értelmében égette el magát — a közérte, embertársaiért, az új generációért. Nem ismert megtorpanást, nem mutatott erőtlén csüggedést. Pionír-sors volt az övé, áldozatos — és nagyon-nagyon korán ellobbanó...

Talán édesanyjától látta a példát ehhez az életformához. Hiszen két esztendő volt, amikor apját messzeföldön — Amerikában — maga alá temette az omló bányamély, s édesanyja töretlen szívóssággal, heroikus kitartással kereste meg két kicsiny gyermekének a létminimumhoz szükséges ételmet. Ő maga így vall erről: „Aranyasszony volt az anyám, mert nemcsak kenyeret keresett, hanem a hajójegy árát is, s a fenyegető adósságot, sőt — amíg a háború tömegsírjába temetkezett nagybőrt fiát siratta — engem engedett a városi iskolák hívó-vonzó világá felé. Ha fejkendő, munkában-nyűtt, földre-néző anyát látok, mindig megremeg a lelkem...”

Megremegett a lelkünk halála váratlan híre hallatára. Mert hiszen mennyi minden maradt abban az örökre letett, szorgos író-tollban: „Arany János a katedrán”, „Gárdonyi, a néptanító”, „Móra gyermek- és ifjúkora s pedagógus pályája gondos feldolgozás után, Tolnai Lajos, Móricz Zsigmond, Juhász Gyula, Kaffka Margit és Németh László pedagógiai nézeteit, közoktatás-politikai gondolatait rendszerező munkái, az ifjúsági irodalmat elemző művei és összeállításai után — mennyi, de mennyi tervét döntötte halomra a könyörtelen Végtet... Őréa valóban illenek barátjának, Benjámin Lászlónak

DRIEN KÁROLY

Dr. MAKAI LAJOS

Még alig múlt el egy hónap, hogy tanszékünk szeretett Lajos bácsija megkezdte nyugdíjas életét. Helyesebben csak úgy gondoltuk, hogy számos oly év áll még előtte, amelyek során élvezi majd a 36 éves becsületesen és lelkesedéssel végzett oktató-nevelő és tudományos kutató munka után méltán kijáró pihenést. Nyugalomba vonulása nem szakította el tanszékünkől. Csökkentett óraszámban ugyan, de továbbra is részt vállalt hallgatóink szakdidaktikai oktatásából. Készült a mostani félév megkezdésére, de már nem került sor arra, hogy ismét katedrára álljon. Február 3-án, 61. életévében bekövetkezett hirtelen halála elragadta körünkől.

1914. április 6-án született Bártázasán. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Szegeden végezte. Pályáját középiskolai tanárként kezdte. 1952-ben került a József Attila Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Intézetébe, ahol középiskolai tapasztalatait felhasználva, a szakdidaktikával behatóan kezdett foglalkozni. Megszerezte az egyetemi doktori címet, majd a szorgalmasan végzett tudományos munkájának eredményeit kandidátusi disszer-

tációjában foglalta össze. Ennek alapján nyerte el a fizikai tudományok kandidátusa fokozatot. Nemcsak kiváló kutató volt a maga szakterületén, de kitűnő pedagógus is, aki tanárnemzedéket nevelt a fizika szeretetére és a lelkes, korszerű oktató-nevelő munkára. Nemcsak a fiatal diplomás tanárok keresték meg gyakorta oktatási problémáikkal, hanem a tapasztalatokkal rendelkező idősebb generáció tagjai is szívesen vettek részt a Makai Lajos által szervezett tanári továbbképzéseken. Munkásságának egy részét megörzi a jelenleg is használatban levő középiskolai fizika tankönyv, több egyetemi jegyzet és igen sok általa tervezett demonstrációs eszköz.

Számos tudományos és társadalmi szervezet választotta tagjává. Eredményes munkáját államunk is elismerte: elnyerte az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója címet és a Szocialista Kultúráért emlékérem tulajdonosa volt. Szomorú szívvel köszöntünk el dr. Makai Lajostól, a szerény, kiegyensúlyozott, segítőkész munkatársától, kedves barátunktól. Emlékét megőrizzük. A búcsúzó munkatársak Kísérleti Fizikai Tanszék

Szerette az ifjúságot és szerette az irodalmat. Szívvel-lélekkel munkálkodott egy olyan ifjúsági irodalmi folyóirat megteremtésén, amely az irodalom szeretetére, az anyanyelv szépségeinek, gazdagságának felismerésére neveli a 10–14 éves gyermekeket. Áldozatos munkája nyomán így jelenhetett meg a szegedi „Kincskereső”, így bontakozhatott ki egy fontos irodalmi műhely. A „Kincskereső”, az „Olvasó Népet” mozgalom immár örökre összekötődött nevével.

S a magyar felsőoktatást, s benne a pedagógusképzést is pótolhatatlan veszteség érte elhunytával. Mint a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hat éven át volt főigazgatója alkotó szenvedéllyel végezte munkáját, bátran szembenézett az általános iskolai tanárképzés problémáival, új koncepciójának kialakításával. A tanárképző főiskolán folyó oktató-nevelő munkában központi feladatnak tekintette a pedagógusképzés társadalmi igényekhez igazodó korszerűsítését. Hitté és vallotta, hogy a megmozdult világban, változó, fejlődő szocialista társadalmunkban a ma és a holnap tanárával szemben egyre sokrétűbb, egyre minőségibb igények támadnak, amelyek jelentős tényezőként befolyásolják a szocialista, kommunista tanárok képzését. Abban látta az általa vezetett intézmény életképességét, hogy milyen mértékben lesz képes kifejleszteni hallgatóiban a korszerű szaktudást, a tudományos felkészültséget, a pszichológiai, pedagógiai, metodikai kulturáltságot, a marxista világnézetű meggyőződést, az elkötelezettséget, valamint a politikai meggyőződésből és hivatástudatból fakadó közeleti tevékenységre való készséget.

Hegedűs András nincs többé közöttünk. Ám töretlen alkotóerejét, művei sugárzását — munkái olvastán — ma is érezzük. S elsősorban érzé ez az ifjúság, a szocializmus eljövendő pedagógusgárdája — tanítványai, akik szívükbe zárták tanítását, elhangzott s leírt szavait s megőrzik emlékezetükben fejlethetetlen egyéniségének szuggesztív varázsát.

Diákköri konferenciák

(Folytatás az 1. oldalról)

A zsűri tagjainak egybehangzó véleménye szerint akár harminc dolgozat is méltó lett volna a továbbjutásra. A konferencia kitűnő lebonyolítása, illetve megrendezése a IV. évfolyam hallgatóinak odaadó munkáját dicséri, akik a társadalmi munkával szerzett pénzükből fedezték a „müsortűzet” és a dolgozatkiadvatok előállítás költségeit.

A Bölcsészettudományi Karon február 6-án öt szekciónban rendezték meg a „házi selejtezőket”. A zsűri döntése értelmében az országos vetélkedőn 52 szegedi hallgató fogja majd felolvasni dolgozatát. A magas színvonalra jellemző, hogy 8 kiemelt első díjra javasolt dolgozat is akadt, a közel 100 munka között.

Az Állam- és Jogtudományi

Pillanatkép a néprajzi diákkör üléséről, ahol többek között Vass Judit ismertette dolgozatát. (Fotó: G. Bárdos)

Karon a Tudományos Diákköri Tanács dr. Kemenes Béla tanszékvezető egyetemi docens elnökletével február 13-án tartott ülést. A tanács döntése értelmében a diákköri üléseken bemutatott és elbírált dolgozatok közül 16 került az országos döntőbe.

A Természettudományi Karon február 17–22. között tartották meg a XII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia természettudományi szekciójának elődöntőit. A zsűri értékelése alapján 56 dolgozat került az április 1–3. között Szegeden rendezendő „döntőbe”.